

GDP ไทยไตรมาส 3/2020 หดตัวน้อยกว่าที่คาด จากการฟื้นตัวเร็วกว่าคาด ของการบริโภคภาคเอกชนและการใช้จ่ายภาครัฐเป็นสำคัญ

16 พฤศจิกายน 2020

Key summary

เศรษฐกิจไทยไตรมาส 3/2020 หดตัวน้อยลงที่ -6.4%YOY (เทียบกับ -12.1%YOY ในไตรมาส 2/2020) สะท้อนเศรษฐกิจไทยผ่านจุดต่ำสุดหลังมีมาตรการผ่อนคลายการปิดเมือง รวมถึงได้รับปัจจัยสนับสนุนจากมาตรการภาครัฐที่ช่วยกระตุ้นการบริโภคภาคเอกชน

ในไตรมาสสุดท้ายของปี 2020 เศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มฟื้นตัวต่อเนื่อง แต่ในอัตราที่ชะลอลง ซึ่งส่วนหนึ่งได้รับปัจจัยสนับสนุนจากฐานต่ำในปี 2019 ที่มีการจัดทำงบประมาณล่าช้า และการส่งออกที่เริ่มฟื้นตัว อย่างไรก็ตาม การลงทุนเอกชนและภาคการท่องเที่ยวมีแนวโน้มชะลอตัวต่อเนื่อง

ทั้งนี้การหดตัวที่ -6.4%YOY ของเศรษฐกิจไทยในช่วงไตรมาส 3 นับเป็นการหดตัวที่น้อยกว่าที่ EIC คาด สะท้อนว่าเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มฟื้นตัวเร็วกว่าที่เคยคาดไว้เล็กน้อย โดยเฉพาะในส่วนของการส่งออกและการบริโภคภาคเอกชน จึงทำให้เศรษฐกิจไทยทั้งปี 2020 มีโอกาสหดตัวน้อยกว่าที่คาดที่ -7.8%

สำหรับในปี 2021 คาดว่าเศรษฐกิจจะฟื้นตัวอย่างช้า ๆ จากผลของแผลเป็นทางเศรษฐกิจ (scarring effects) แต่การค้นพบวัคซีนที่มีประสิทธิภาพสูงอาจทำให้เศรษฐกิจคู่ค้า รวมถึงการท่องเที่ยวระหว่างประเทศฟื้นตัวได้มากกว่าคาด ซึ่งจะส่งผลให้เศรษฐกิจไทยมีโอกาสฟื้นตัวสูงกว่าที่เคยคาดไว้ที่ 3.5%

Key points

เศรษฐกิจไทยไตรมาส 3 ปี 2020 หดตัวน้อยลงที่ -6.4%YOY หลังจากหดตัวสูงถึง -12.1%YOY ในไตรมาส 2 ปี 2020 และหากเทียบกับไตรมาสก่อนหน้าแบบหักผลทางฤดูกาล (%QOQ seasonally adjusted) เศรษฐกิจไทยจะพลิกกลับมาขยายตัวที่ 6.5% QOQ sa (เทียบกับ -9.9% QOQ sa ในไตรมาสที่ 2/2020) ตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยหลังมีมาตรการผ่อนคลายการปิดเมือง และการออกมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจขนาดใหญ่ในช่วงที่ผ่านมา ทั้งนี้ในช่วง 3 ไตรมาสแรกของปี 2020 เศรษฐกิจไทยหดตัวที่ -6.7%YOY

รูปที่ 1 : เศรษฐกิจไทยมีการหดตัวน้อยลงในเกือบทุกภาคส่วน ยกเว้นด้านที่เกี่ยวข้องกับภาคการท่องเที่ยว ต่างประเทศที่ยังหดตัวสูง และได้รับแรงสนับสนุนจากการขยายตัวของภาคบริการและการลงทุนภาครัฐ

การเติบโต (%YOY) ของ Real GDP ด้านการใช้จ่ายและการผลิต

ด้านการใช้จ่าย	%YoY (Share 2019)	2018	2019	2019Q3	2019Q4	2020Q1	2020Q2	2020Q3	YTD
RGDP (100.0%)		4.2%	2.4%	2.6%	1.5%	-2.0%	-12.1%	-6.4%	-6.7%
Private Consumption (52.1%)		4.6%	4.5%	4.3%	4.1%	2.7%	-6.8%	-0.6%	-1.7%
Public Consumption (14.6%)		2.6%	1.4%	1.7%	-0.9%	-2.8%	1.3%	3.4%	0.7%
Total Investment (23.9%)		3.8%	2.1%	2.7%	0.8%	-6.5%	-8.0%	-2.4%	-5.6%
Private Investment (17.8%)		4.1%	2.8%	2.3%	2.6%	-5.4%	-15.0%	-10.7%	-10.3%
Public Investment (6.0%)		2.9%	0.2%	3.7%	-5.1%	-9.3%	12.5%	18.5%	7.3%
Export G&S (71.4%)		3.3%	-2.6%	0.6%	-3.4%	-7.3%	-27.8%	-23.5%	-19.4%
Export Goods (54.3%)		3.8%	-3.6%	-0.1%	-5.1%	2.0%	-15.9%	-7.7%	-7.2%
Export Services (17.2%)		2.0%	0.5%	3.2%	1.7%	-32.2%	-68.0%	-73.3%	-56.3%
Import G&S (64.6%)		8.3%	-4.4%	-5.9%	-7.9%	-3.1%	-23.2%	-20.3%	-15.6%
Import Goods (52.3%)		7.9%	-5.5%	-6.8%	-8.6%	-0.3%	-19.3%	-17.0%	-12.3%
Import Services (12.3%)		9.9%	0.5%	-2.1%	-5.3%	-13.0%	-37.4%	-32.8%	-27.6%

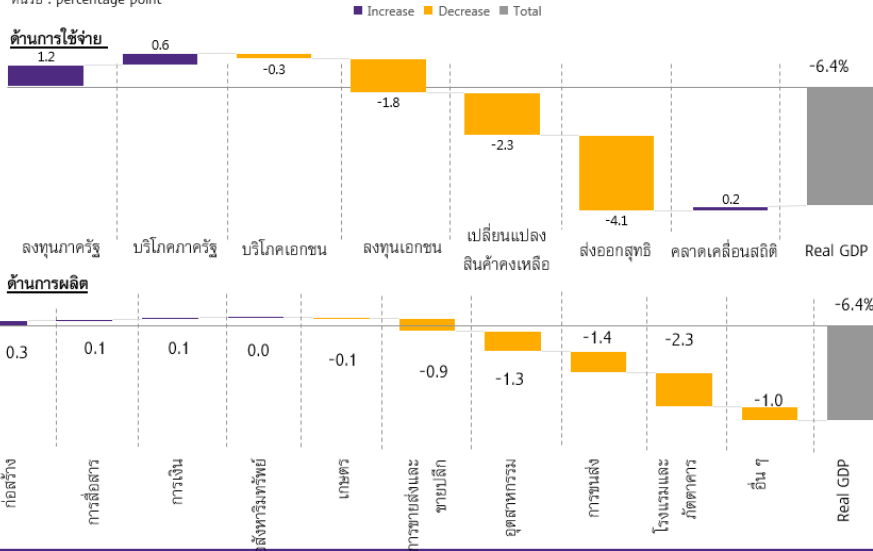
ด้านการผลิต	%YoY (Share 2019)	2018	2019	2019Q3	2019Q4	2020Q1	2020Q2	2020Q3	YTD
RGDP (100.0%)		4.2%	2.4%	2.6%	1.5%	-2.0%	-12.1%	-6.4%	-6.7%
Agriculture (6.1%)		5.5%	-0.2%	2.7%	-2.5%	-9.8%	-3.3%	-0.9%	-5.2%
Industrial (31.7%)		2.7%	0.0%	-0.1%	-1.9%	-1.9%	-14.2%	-5.8%	-7.2%
Mining (2.1%)		-3.0%	1.7%	2.9%	1.0%	2.2%	-14.0%	-7.4%	-6.4%
Manufacturing (26.4%)		3.2%	-0.7%	-0.8%	-2.2%	-2.6%	-14.6%	-5.3%	-7.4%
Services (63.2%)		4.8%	4.0%	3.9%	4.1%	-0.9%	-12.2%	-7.3%	-6.7%
Construction (2.7%)		2.4%	1.9%	2.7%	-2.1%	-9.9%	7.4%	10.5%	2.6%
Wholesale & Retail (15.6%)		6.6%	5.7%	5.3%	5.2%	4.8%	-9.8%	-5.5%	-3.0%
Transport & Storage (6.8%)		4.4%	3.4%	3.1%	3.9%	-6.0%	-38.8%	-23.6%	-22.2%
Hotel & Restaurant (6.2%)		7.6%	5.5%	6.7%	6.8%	-23.3%	-50.2%	-39.6%	-37.2%
Info & Communication (5.3%)		7.6%	8.8%	8.2%	10.6%	3.2%	2.7%	3.1%	3.0%
Finance (7.2%)		3.4%	2.7%	3.8%	3.4%	4.5%	1.7%	1.6%	2.6%

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ สศช

รูปที่ 2 : แหล่งที่มาของการหดตัวของ Real GDP ใน Q3/2020

แหล่งที่มาของการหดตัวของ Real GDP (Contribution to Contraction) Q3/2020

หน่วย : percentage point

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ สศช

เศรษฐกิจไทยด้านการใช้จ่าย (Expenditure Approach) หดตัวในอัตราน้อยลงในเกือบทุกภาคเศรษฐกิจ ยกเว้นการนำเข้าและส่งออกด้านบริการที่ยังหดตัวสูง ในขณะที่การบริโภคและลงทุนภาครัฐขยายตัวต่อเนื่อง

- มูลค่าการส่งออกสินค้าและบริการที่แท้จริงหดตัว -23.5%YOY ต่อเนื่องเป็นไตรมาสที่ 4 ติดต่อกัน
 - มูลค่าการส่งออกสินค้าที่แท้จริงหดตัวในอัตราที่ลดลงที่ -7.7%YOY หลังจากหดตัวสูงถึง -15.9%YOY ในไตรมาสก่อนหน้า สะท้อนถึงการเริ่มฟื้นตัวของภาคการส่งออก อย่างไรก็ตาม การส่งออกยังหดตัวในหลายอุตสาหกรรมสำคัญ โดยเฉพาะสินค้ากลุ่มยานพาหนะและชิ้นส่วน และเครื่องจักรกล
 - การส่งออกภาคบริการหรือการท่องเที่ยวหดตัวสูงเร่งขึ้นที่ -73.3%YOY หลังจากหดตัว -68.0%YOY ในไตรมาสก่อนหน้า จากการที่หลายประเทศรวมถึงประเทศไทยยังไม่เปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ ในไตรมาสที่ 3 โดยรายรับนักท่องเที่ยวต่างชาติในไตรมาสที่ 3 หดตัว -100%YOY แต่ยังได้รับ อานิสงส์จากรายรับบริการอื่น ๆ ที่ยังขยายตัวได้บ้าง
- มูลค่าการนำเข้าสินค้าและบริการที่แท้จริงหดตัวน้อยลงเล็กน้อยที่ -20.3%YOY หลังจากหดตัว -23.2%YOY ในไตรมาสที่ 2 จากอุปสงค์ในประเทศที่อ่อนตัว โดยการนำเข้าสินค้าหดตัว -17.0%YOY ขณะที่การนำเข้าบริการหดตัวสูงถึง -32.8%YOY จากการที่คนไทยยังไม่สามารถเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศได้
- การใช้จ่ายเพื่อบริโภคภาคเอกชนหดตัวชะลอลงที่ -0.6%YOY หลังจากหดตัว -6.8%YOY ในไตรมาสก่อนหน้า โดยเป็นผลจากการผ่อนคลายมาตรการปิดเมืองและการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ ทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจกลับมาดำเนินการได้บางส่วน โดยการใช้จ่ายเพื่อสินค้าคงทนและกึ่งคงทนหดตัวในอัตราชะลอลงที่ -19.3%YOY และ -14.0%YOY ในขณะที่การใช้จ่ายสินค้าไม่คงทนขยายตัวที่ 2.7%YOY
- การลงทุนภาคเอกชนหดตัวน้อยลงที่ -10.7%YOY โดยเป็นการหดตัวต่อเนื่องเป็นไตรมาสที่ 3 ซึ่งเป็นผลจากการหดตัวของการลงทุนด้านเครื่องจักรเครื่องมือ (-14.0%YOY) ในขณะที่การลงทุนด้านการก่อสร้างพลิกกลับมาขยายตัวเล็กน้อยที่ 0.3%YOY
- การบริโภคและการลงทุนภาครัฐขยายตัวเร่งขึ้นต่อเนื่องจากไตรมาสที่ 2 จากการเร่งเบิกจ่ายงบประมาณ หลังได้รับการอนุมัติ โดยการใช้จ่ายของรัฐบาลขยายตัว 3.4%YOY และการลงทุนรัฐบาลขยายตัวสูงถึง 18.5%YOY

ในด้านการผลิต (Production Approach) เกือบทุกสาขาการผลิตสำคัญหดตัวน้อยลง โดยหมวดการก่อสร้าง การสื่อสาร และการเงินมีการขยายตัวต่อเนื่อง

- ภาคการเกษตรหดตัวต่อเนื่องเป็นไตรมาสที่ 4 ในอัตราชะลอลงที่ -0.9%YOY หลังจากหดตัว -3.3%YOY ในไตรมาสก่อนหน้า ตามการลดลงของผลผลิตสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ข้าวเปลือก ยางพารา และปาล์มน้ำมัน
- การผลิตสินค้าอุตสาหกรรมหดตัวในอัตราชะลอลงที่ -5.3%YOY หลังจากหดตัวสูงที่ -14.6%YOY ในไตรมาสก่อนหน้า โดยเป็นการปรับตัวดีขึ้นในทุกกลุ่มอุตสาหกรรมตามอุปสงค์ในประเทศและต่างประเทศที่เริ่มฟื้นตัว
- สาขาการขายส่งและขายปลีกหดตัวต่อเนื่องเป็นไตรมาสที่ 2 ที่ -5.5%YOY หลังจากหดตัว -9.8%YOY ในไตรมาสก่อนหน้า เนื่องจากการผ่อนคลายมาตรการปิดเมือง ทำให้การผลิตสินค้าในประเทศที่เริ่มปรับตัวดีขึ้นตามอุปสงค์ในประเทศที่ฟื้นตัว

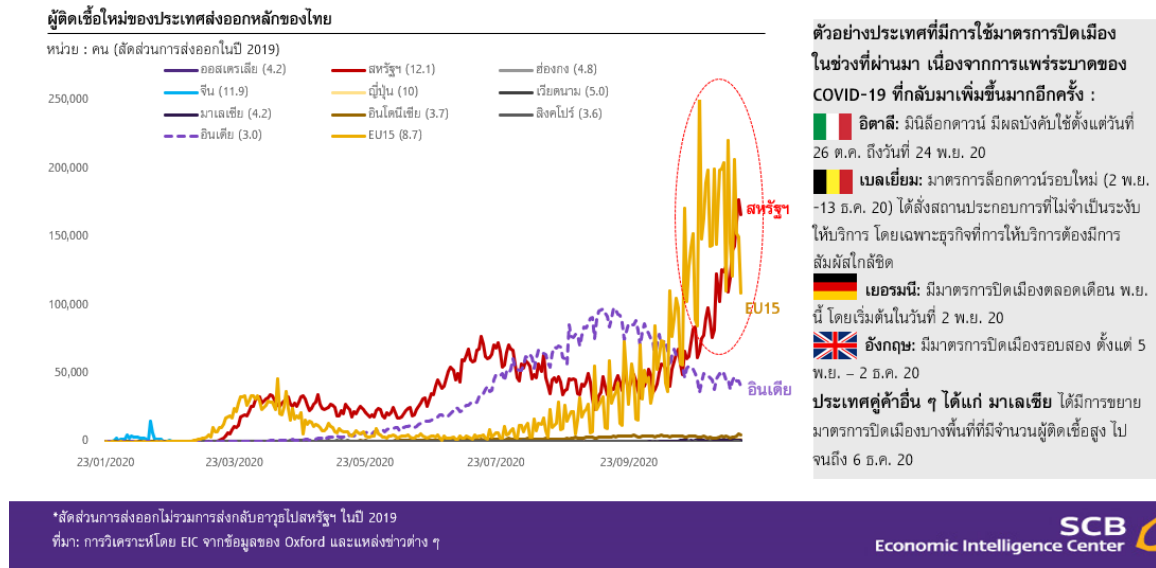
- สาขาที่พักแรมและอาหารหดตัวชะลอลงที่ -39.6%YOY หลังจากหดตัว -50.2%YOY ในไตรมาสก่อนหน้า โดยการปรับตัวที่ดีขึ้นมาจากนักท่องเที่ยวในประเทศเป็นหลัก (ไทยยังไม่เปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติต่อเนื่องเป็นไตรมาสที่ 2) และมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวของภาครัฐ อาทิ โครงการกำลังใจ โครงการเราเที่ยวด้วยกัน เป็นต้น
- สาขาการขนส่งและจัดเก็บสินค้าหดตัวต่อเนื่องเป็นไตรมาสที่ 3 ที่ -23.6%YOY ตามปริมาณการขนส่งผู้โดยสารที่ลดลงจากการปิดน่านฟ้าและพรมแดน อย่างไรก็ตาม การขนส่งในทุกหมวดมีการหดตัวที่น้อยลง
- การผลิตในบางสาขามีการขยายตัวต่อเนื่อง โดยสาขาสำคัญ ได้แก่ การก่อสร้าง ซึ่งขยายตัวสูงเร่งขึ้นที่ 10.5%YOY หลังจากขยายตัว 7.4%YOY ในไตรมาสก่อนหน้า ซึ่งส่วนหนึ่งได้รับอานิสงส์จากการเร่งเบิกจ่ายงบประมาณของรัฐบาลปี 2020 โดยส่วนใหญ่เป็นการก่อสร้างในโครงการต่อเนื่อง นอกจากนี้ สาขาข้อมูลข่าวสารและการเงิน ขยายตัวต่อเนื่องจากไตรมาสก่อนหน้าที่ 3.1%YOY และ 1.6%YOY ตามลำดับ

■ Implication

เศรษฐกิจไทยไตรมาส 3 ของปี 2020 หดตัวน้อยลงหลังจากภาครัฐผ่อนคลายมาตรการปิดเมืองซึ่งเป็นปัจจัยสนับสนุนจากการบริโภคภาคเอกชน และได้รับอานิสงส์จากการขยายตัวของการบริโภคและการลงทุนภาครัฐ โดยในไตรมาสนี้ การใช้จ่ายเอกชนไม่รวมนักท่องเที่ยวต่างชาติที่กลับมาขยายตัวถึง 3.8%YOY สะท้อนถึงอุปสงค์ในประเทศที่เริ่มมีการฟื้นตัว ซึ่งส่วนหนึ่งได้รับการสนับสนุนจากมาตรการช่วยเหลือภาครัฐที่ทยอยออกมาต่อเนื่อง อาทิ โครงการกำลังใจ โครงการเราเที่ยวด้วยกัน และมาตรการช่วยเหลือกลุ่มเปราะบาง สำหรับการบริโภคและการลงทุนภาครัฐมีการขยายตัวสูงจากการเร่งเบิกจ่ายงบประมาณในปี 2020 (3.4%YOY และ 18.5%YOY ตามลำดับ) ในขณะที่ภาคการส่งออกมีการฟื้นตัวตามภาวะเศรษฐกิจโลก อย่างไรก็ตาม ภาคการท่องเที่ยวต่างชาติยังชบเซาจากการที่ยังไม่มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้าประเทศ และการลงทุนภาคเอกชนยังคงหดตัวสูง

เศรษฐกิจไทยในไตรมาสสุดท้ายของปี 2020 มีแนวโน้มฟื้นตัวต่อเนื่อง แต่ในอัตราที่ชะลอลง ซึ่งส่วนหนึ่งได้รับปัจจัยสนับสนุนจากฐานต่ำในปี 2019 ที่มีการจัดทำงบประมาณล่าช้า ทำให้คาดว่าภาคบริโภคและการลงทุนภาครัฐจะยังคงขยายตัวในระดับสูง ในขณะที่การลงทุนภาคเอกชนและภาคการท่องเที่ยวจะยังคงชบเซาต่อเนื่อง แม้ล่าสุดจะมีมาตรการเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติแล้ว (มาตรการ long stay) แต่เป็นเพียงส่วนน้อยเท่านั้น สำหรับภาคการส่งออกมีแนวโน้มฟื้นตัวช้าลงตามทิศทางเศรษฐกิจโลกที่เริ่มฟื้นตัวชะลอลง รวมถึงมีการกลับมาแพร่ระบาดของอีกระลอกของ COVID-19 ในหลายประเทศที่เป็นคู่ค้าสำคัญของไทย (รูปที่ 3) **ทั้งนี้การหดตัวที่ -6.4%YOY ของเศรษฐกิจไทยในช่วงไตรมาส 3 นับเป็นการหดตัวที่น้อยกว่าที่ EIC เคยคาด** สะท้อนว่าเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มฟื้นตัวเร็วกว่าที่เคยคาดไว้เล็กน้อย โดยเฉพาะในส่วนของการส่งออกและการบริโภคภาคเอกชน จึงทำให้**เศรษฐกิจไทยทั้งปี 2020 มีโอกาสหดตัวน้อยกว่าที่เคยคาดที่ -7.8%**

รูปที่ 3 : ประเทศคู่ค้าสำคัญของไทยบางประเทศเผชิญกับการแพร่ระบาดอีกครั้ง ซึ่งเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการฟื้นตัวของภาคส่งออกไทย

สำหรับในปี 2021 คาดว่าเศรษฐกิจจะฟื้นตัวอย่างช้า ๆ จากผลของแผลเป็นทางเศรษฐกิจ แต่การค้นพบวัคซีนที่มีประสิทธิภาพสูงอาจทำให้เศรษฐกิจไทยฟื้นตัวสูงกว่าที่เคยคาดไว้ที่ 3.5% โดยแม้รายงานข่าวเบื้องต้นของการค้นพบวัคซีนที่มีประสิทธิภาพถือเป็นข่าวดีต่อการฟื้นตัวและความเชื่อมั่นของเศรษฐกิจโลกและไทย แต่ผลดีในรูปของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่จะเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญน่าจะเกิดขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปีหน้า หลังจากมีการฉีดวัคซีนอย่างแพร่หลายซึ่งยังต้องใช้เวลาระยะหนึ่ง ทั้งนี้การฟื้นตัวในภาพรวมของเศรษฐกิจไทยยังมีแนวโน้มเป็นไปอย่างช้า ๆ จากหลายปัจจัยกดดัน โดยเฉพาะผลจากแผลเป็นเศรษฐกิจ (scarring effects) (รูปที่ 4) ซึ่งประกอบไปด้วย การปิดกิจการที่ยังเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง และ ภาวะตลาดแรงงานที่เปราะบาง สะท้อนจากตัวเลขอัตราว่างงานที่เพิ่มสูงขึ้น และจำนวนชั่วโมงการทำงานรวมที่ลดลงมากตามจำนวนงานเต็มเวลาและงานโอทีที่หายไป โดยบางส่วนกลายเป็นงานต่ำระดับ (underemployment) รวมถึงยังมีแรงงานที่ต้องหยุดงานชั่วคราว (furloughed workers) อีกจำนวนมาก ซึ่งจากทั้งสองปัจจัยดังกล่าว จะส่งผลโดยตรงต่อการฟื้นตัวของรายได้ของภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจ ประกอบกับภาระหนี้ที่มากขึ้นจากวิกฤติ COVID-19 ในช่วงก่อนหน้า ทำให้ทั้งภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจมีแนวโน้มใช้จ่ายอย่างระมัดระวังมากขึ้น ส่งผลทำให้การฟื้นตัวของการบริโภคและการลงทุนภาคเอกชนจะเป็นไปอย่างช้า ๆ ในช่วงปีหน้า

รูปที่ 4 : 3 แผลเป็นทางเศรษฐกิจ (scarring effects) ที่เป็นอุปสรรคต่อการเติบโตของเศรษฐกิจไทยในระยะต่อไป

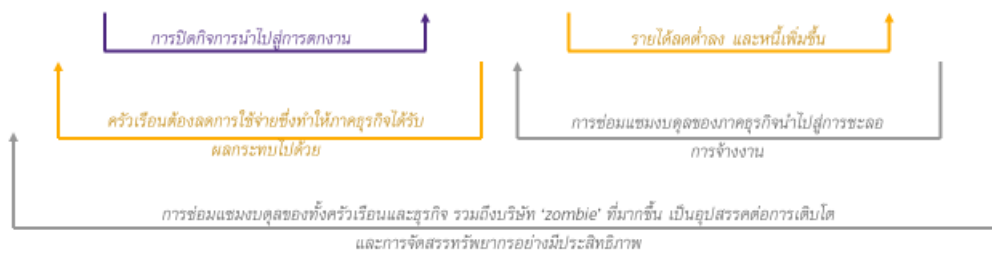
3 แผลเป็นทางเศรษฐกิจที่เป็นอุปสรรคต่อการเติบโตของไทยในระยะต่อไป

ทั้ง 3 แผลเป็นยังมีผลกระทบต่อผลกระทบระหว่างกัน ส่งผลให้การฟื้นตัวยังมีความท้าทายมากขึ้น

1 การเปิด-ปิดกิจการที่ซบเซาลง
กิจการมีต้นทุน และปิดตัวมากขึ้นส่งผล
ต่อการจ้างงานและการลงทุนที่ลดน้อยลง

2 ตลาดแรงงานฟื้นตัวช้า
การว่างงานที่มากขึ้นและชั่วโมงการทำงานที่ลดลง
สะท้อนถึงรายได้ที่ลดลง การฟื้นตัวจะช้าเนื่องจากกำลัง
ในการจ้างงานของภาคธุรกิจได้ลดน้อยลง

3 การถดถอยของงบดุลที่ต้องซ่อมแซม
ทั้งภาคธุรกิจและครัวเรือนต้องซ่อมแซมงบดุลของ
ตนเอง ส่งผลให้การใช้จ่ายและการก่อหนี้ชะลอตัว

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC

SCB
Economic Intelligence Center

สำหรับตัวเลขประมาณการเศรษฐกิจโดยละเอียดของปี 2020 และ 2021 โปรดติดตามการเผยแพร่ต่อสาธารณะของ EIC ในช่วงปลายเดือนพฤศจิกายน 2020 นี้

บทวิเคราะห์โดย... <https://www.scbeic.com/th/detail/product/7202>

ผู้เขียนบทวิเคราะห์ : ดร. กำพล อดิเรกสมบัติ (kampon.adireksombat@scb.co.th)

ผู้อำนวยการอาวุโส และหัวหน้าฝ่ายวิจัยด้านเศรษฐกิจ และตลาดการเงิน

พณิศร อรุณีนิรมาน (panundorn.aruneeniramarn@scb.co.th)

นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

พิมพ์ชนก โสว (phimchanok.hou@scb.co.th)

นักวิเคราะห์

Economic Intelligence Center (EIC)

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

EIC Online: www.scbeic.com

Disclaimer: The information contained in this report has been obtained from sources believed to be reliable. However, neither we nor any of our respective affiliates, employees or representatives make any representation or warranty, express or implied, as to the accuracy or completeness of any of the information contained in this report, and we and our respective affiliates, employees or representatives expressly disclaim any and all liability relating to or resulting from the use of this report or such information by the recipient or other persons in whatever manner. Any opinions presented herein represent our subjective views and our current estimates and judgments based on various assumptions that may be subject to change without notice, and may not prove to be correct. This report is for the recipient's information only. It does not represent or constitute any advice, offer, recommendation, or solicitation by us and should not be relied upon as such. We, or any of our associates, may also have an interest in the companies mentioned herein.